

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

1 (4)

Datum
2023-06-02

Ärendebeteckning
402-3153-2023

Uppsala kommun
sb.f.planadministrator@uppsala.se

Samråd om detaljplan för Gysta 1:13, Uppsala kommun, Uppsala län

Kommunens ärendenummer: PBN 2016-001667

Redogörelse för ärendet

Kommunen har översänt rubricerat detaljplaneförslag för samråd enligt 5 kap 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, samt samråd om undersökning enligt 6 kap. 6 § miljöbalken. Detaljplanen utförs med utökat förfarande.

Syftet med planförslaget

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra cirka 50 bostäder och natur- och parkmiljöer i nordöstra Bälänge.

Överensstämmelse med översiktsplanen

Markanvändningen överensstämmer med översiktsplanens intentioner för området.

Undersökning

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att rubricerad detaljplan inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap. 3 § miljöbalken.

Frågor som bevakas av Länsstyrelsen enligt 11 kap 10 § PBL

Miljökvalitetsnormer för ytvatten

Länsstyrelsen noterar att kommunen bedömer att dagvattenhanteringen anses vara tillräcklig för att följa MKN. Föroreningsberäkningarna är baserade på ett visst mått av rening genom åtgärder som föreslås i dagvattenutredningen. I dagsläget utgår kommunen ifrån att det krävs fyra dagvattendammar för rening och fördröjning av det dagvatten som uppkommer i planområdet. Det är ännu inte säkerställt vilken

utformning dessa kommer ha eller var de ska placeras. Länsstyrelsen vill påminna om att ifall åtgärder i dagvattenutredningen prioriteras bort eller ändras väsentligt behöver föroreningsberäkningarna och bedömd miljöpåverkan i dagvattenutredningen göras om för att spegla de nya förutsättningarna.

Utgångspunkten i plan- och bygglagen är att marken som ska tas i anspråk för bebyggelse ska vara lämplig för det ändamål som detaljplanen anger. I vissa fall kan det räcka att kommunen i planbeskrivningens genomförandedel visar hur lösningen ska genomföras. För större åtgärder, såsom dagvattendammar, anser länsstyrelsen att utrymme för åtgärderna ska säkerställas på plankartan.

I recipienten och nedströmmande vattenförekomst förekommer följande ämnen i lägst statusklass: kvicksilver och bromerad difenyleter. För ämnena kvicksilver och polybromerade difenyletrar finns en samlad bedömning där samtliga ytvattenförekomster har en norm satt med mindre strängt krav med avseende på atmosfärisk deposition. Det mindre stränga kravet anger dock att lokala påverkanskällor måste åtgärdas och att de nuvarande halterna inte får öka. Även för dessa ämnen är en försämring otillåten i recipienten. Föroreningsberäkningen behöver kompletteras med dessa ämnen. Om det finns svårigheter att inkludera ämnena i föroreningsberäkningen behöver skälet framgå i dagvattenutredningen och en bedömning göras kring hur utsläppshalterna av dessa ämnen kommer att påverkas med föreslagna dagvattenåtgärder.

Övriga rådgivande synpunkter

Fornlämningar

Planområdet har flera fornlämningar som kommer att påverkas och behövas tas bort genom arkeologisk undersökning. Fornlämningar är skyddade enligt kulturmiljölagen (1988:950) och det krävs därför tillståndsprövning enligt kulturmiljölagen. Till varje fornlämning hör ett område som benämns fornlämningsområde och har samma skydd som fornlämningen. Det är förbjudet att utan länsstyrelsens tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fornlämning och/eller dess tillhörande fornlämningsområde. Större delen av planområdet omfattas av skydd enligt kulturmiljölagen.

Det kommer att bli aktuellt med arkeologiska undersökningar av fornlämningar. Inför dessa behöver det göras arkeologisk förundersökning för att avgränsa fornlämningarna inom planområdet och ta fram mer uppgifter om fornlämningarnas innehåll och komplexitet.

Arkeologisk undersökning kommer även att bli aktuellt inom ytor som medger/möjliggör andra åtgärder än bostäder.

Arkeologisk förundersökning och arkeologisk undersökning behöver invänta att detaljplanen vunnit laga kraft. Ansökan om tillstånd enligt kulturmiljölagen till tillgrepp i/vid fornlämning ställs till länsstyrelsen.

Brukningsvärd jordbruksmark

I 3 kap. 4 § MB anges att jord- och skogsbruk är av nationell betydelse. Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att tätortsutveckling kan anses utgöra ett väsentligt samhällsintresse. Länsstyrelsen anser dock att kommunen borde utveckla sina resonemang om varför det saknas annan mark att bygga på i Bälunge samt göra en djupare analys av om det finns mer resurssnåla sätt att exploatera marken inom planområdet på. Under rubriken "Exploatering av jordbruksmark" i översiktsplan från 2016 skriver kommunen "För att pröva om brukningsvärd jordbruksmark, utanför de områden som markeras för bebyggelse eller infrastruktur enligt översiktsplanen, kan exploateras ska en värdering av samhällsintresset och alternativa platser ske genom en systematisk analys.". Då en analys av lämpligheten att exploatera jordbruksmark i Bälunges randområden inte har gjorts i översiktsplanen bör detta därför göras inom arbetet med att upprätta detaljplanen.

Artskydd

Under genomförandet kan hänsyn behöva tas till fågellivet, särskilt vad gäller markhäckande fåglar på åkermarken. Samtliga vilda fåglar är fridlysta enligt 4 § artskyddsförordningen. Det innebär att det är förbjudet att

1. avsiktligt fånga eller döda vilda fåglar,
2. avsiktligt förstöra eller skada vilda fåglars bon eller ägg eller bortföra sådana fåglars bon,
3. samla in vilda fåglars ägg, även om de är tomma, och
4. avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningssperiod, om inte störningen saknar betydelse för att

a) bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller

b) återupprätta populationen till den nivå

Länsstyrelsen anser att detta ska framgå av planbeskrivningen så att det kan beaktas under genomförandet.

Biotopskydd

Inom planområdet finns en biotopskyddad åkerholme som enligt planbeskrivningen ska skyddas från exploatering och planläggas som naturmark. Även området närmast runt holmen planläggs som natur. I och med detta bedömer länsstyrelsen objektet avses bevaras och att det har beaktats under planläggningen. Dock anser länsstyrelsen att det bör framgå av planbeskrivningens tekniska åtgärder att biotopskyddsobjekten ska beaktas under anläggningsskedet för att undvika att de påverkas.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef för plan- och bostadsenheten Asmah Ismaal med planhandläggare Louise Thornander som föredragande. I den slutliga handläggningen har också miljöskyddshandläggare Sylvia Fernandez, kulturmiljöhandläggare Tina Fors, naturvårdshandläggare Emilia Wolfhagen medverkat.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Sändlista

Lantmäterimyndigheten i Uppsala kommun
lantmaterimyndigheten@uppsala.se

Trafikverket
trafikverket@trafikverket.se